EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 6. 2025
COM(2025) 312 final

2025/0164 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy IV (Energetika) k Dohode o EHP

(RED II)

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia Spoločného výboru o zmene prílohy IV (Energetika) k Dohode o EHP

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „*Dohoda o EHP*“) zaručuje občanom a hospodárskym subjektom v EHP rovnaké práva a povinnosti v rámci vnútorného trhu. Stanovuje sa v nej začlenenie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa štyroch slobôd v 30 štátoch EHP, ktoré pozostávajú z členských štátov EÚ, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Dohoda o EHP sa okrem toho vzťahuje na spoluprácu v ďalších dôležitých oblastiach, ako sú výskum a vývoj, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie, ochrana spotrebiteľa, cestovný ruch a kultúra, známe pod spoločným názvom „*sprievodné a horizontálne*“ politiky. Dohoda o EHP nadobudla platnosť 1. januára 1994. Únia je spolu so svojimi členskými štátmi zmluvnou stranou Dohody o EHP.

2.2. Spoločný výbor EHP

Za spravovanie Dohody o EHP je zodpovedný Spoločný výbor EHP. Predstavuje fórum na výmenu názorov v súvislosti s fungovaním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutia sa prijímajú na základe konsenzu a sú pre zmluvné strany záväzné. Za koordináciu záležitostí EHP na strane EÚ zodpovedá Generálny sekretariát Európskej komisie.

2.3. Pripravovaný akt Spoločného výboru EHP

Očakáva sa, že Spoločný výbor EHP prijme rozhodnutie Spoločného výboru EHP týkajúce sa zmeny prílohy IV (Energetika) k Dohode o EHP (ďalej len „*pripravovaný akt*“).

Účelom pripravovaného aktu je začleniť do Dohody o EHP delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/759, pokiaľ ide o metodiku výpočtu množstva energie z obnoviteľných zdrojov používanej na chladenie a diaľkové chladenie[1] a smernicu (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov[2].

Pripravovaný akt sa stane pre zmluvné strany záväzným v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia predkladá Rade pripojený návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP, aby ho Rada prijala ako pozíciu Únie. Táto pozícia by sa mala po prijatí pri najbližšej možnej príležitosti predložiť Spoločnému výboru EHP.

---

[1] Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/759 zo 14. decembra 2021, ktorým sa mení príloha VII k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o metodiku výpočtu množstva energie z obnoviteľných zdrojov používanej na chladenie a diaľkové chladenie (Ú. v. EÚ L 139, 18.5.2022, s. 1).

[2] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82, v znení korigend uverejnených v Ú. v. EÚ L 311, 25.9.2020, s. 11 a Ú. v. EÚ L 41, 22.2.2022, s. 37.

Pripojený návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP obsahuje úpravy pre štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, ako sa uvádza v odôvodneniach a znení úprav v pripojenom návrhu rozhodnutia Spoločného výboru, ktoré presahujú rámec toho, čo možno považovať za čisto technické úpravy v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 2894/94[3]. Pozíciu Únie preto stanoví Rada.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody*.“

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“[4].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor EHP je orgánom zriadeným dohodou, konkrétne Dohodou o EHP. Akt, ktorý má Spoločný výbor EHP prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

Pripravovaným aktom sa nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94 závisí predovšetkým od hmotnoprávneho základu právneho aktu EÚ, ktorý sa má začleniť do Dohody o EHP.

Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Keďže rozhodnutím Spoločného výboru sa do Dohody o EHP začleňuje delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/759 a smernica (EÚ) 2018/2001, je vhodné, aby sa toto rozhodnutie Rady zakladalo na rovnakom hmotnoprávnom základe ako akt, ktorý sa začleňuje. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 194 ods. 2 ZFEÚ.

---

[3] Nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6).

[4] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 194 ods. 2 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ a článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Spoločného výboru EHP sa zmení príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP, je vhodné, aby sa po prijatí uverejnil v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2025/0164 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy IV (Energetika) k Dohode o EHP

(RED II)

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore[5], a najmä na jeho článok 1 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dohoda o Európskom hospodárskom priestore [6](ďalej len „Dohoda o EHP“) nadobudla platnosť 1. januára 1994.

(2) Podľa článku 98 Dohody o EHP sa na základe rozhodnutia Spoločného výboru EHP môže meniť okrem iného príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP.

(3) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/759, pokiaľ ide o metodiku výpočtu množstva energie z obnoviteľných zdrojov používanej na chladenie a diaľkové chladenie[7] a smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov[8] by sa mali začleniť do Dohody o EHP.

(4) Vo viacerých ustanoveniach smernice (EÚ) 2018/2001 sa vyžadujú zásadné úpravy, ktoré odrážajú špecifiká Dohody o EHP a štátov EZVO.

(5) Keďže záväzný cieľ Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov sa nevzťahuje na štáty EZVO, cieľ Únie stanovený v článku 3 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/2001 by sa nemal vzťahovať na štáty EZVO. Uvedený článok bol preto primerane upravený. Štáty EZVO však dobrovoľne stanovujú svoje národné indikatívne ciele v oblasti energie z

---

5 (Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6),

6 (Ú. v. EÚ L 1, 3.1.1994, s. 3),

7 Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/759 zo 14. decembra 2021, ktorým sa mení príloha VII k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o metodiku výpočtu množstva energie z obnoviteľných zdrojov používanej na chladenie a diaľkové chladenie (Ú. v. EÚ L 139, 18.5.2022, s. 1).

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82), v znení korigend uverejnených v Ú. v. EÚ L 311, 25.9.2020, s. 11 a Ú. v. EÚ L 41, 22.2.2022, s. 37.

obnoviteľných zdrojov, ako sa uvádza vo vyhlásení štátov EZVO, ktoré je pripojené k rozhodnutiu Spoločného výboru EHP. V dôsledku toho by štáty EZVO nemali byť súčasťou platformy Únie pre rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov ani sa zúčastňovať na štatistických prenosoch s členskými štátmi. Článok 8 smernice (EÚ) 2018/2001 by sa preto nemal uplatňovať na štáty EZVO.

(6) Vzhľadom na odľahlú geografickú polohu Islandu a súvisiace výzvy pri výpočte hrubej konečnej energetickej spotreby v súvislosti s množstvom energie spotrebovanej v leteckej doprave by sa na Island mala uplatňovať rovnaká prahová hodnota, aká sa poskytuje Cypru a Malte v článku 7 smernice (EÚ) 2018/2001.

(7) Pokiaľ ide o postupy udeľovania povolení stanovené v článku 16 smernice (EÚ) 2018/2001, v rozhodnutí Spoločného výboru sa zohľadňujú osobitné povinnosti Nórska konzultovať so Sámami s cieľom zabezpečiť, aby sa lehoty na postup udeľovania povolení uvedené v článku 16 ods. 4, 5 a 6 smernice (EÚ) 2018/2001 mohli predĺžiť až o jeden rok.

(8) Štáty EZVO by sa mali riadiť politikou Únie, pokiaľ ide o vzájomné uznávanie potvrdení o pôvode s tretími krajinami, ako sa stanovuje v článku 19 ods. 11 smernice (EÚ) 2018/2001. Preto by nemali uznávať potvrdenia o pôvode vydané treťou krajinou, pokiaľ Únia s touto treťou krajinou neuzavrela dohodu a pokiaľ nie sú splnené kritériá stanovené v uvedenom článku. Článok 19 ods. 11 smernice (EÚ) 2018/2001 sa preto zodpovedajúcim spôsobom upravil.

(9) Keďže Nórsko a Island majú vysoký podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov a Nórsko ju využíva prevažne na vykurovacie účely, zatiaľ čo Island používa na vykurovanie obnoviteľné geotermálne zdroje alebo elektrinu z obnoviteľných zdrojov, je vhodné upraviť metodiku výpočtu týkajúcu sa začleňovania vykurovania a chladenia stanovenú v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001.

(10) Okrem toho Lichtenštajnsko nemôže v súčasnosti uplatňovať články 25 až 31 smernice (EÚ) 2018/2001 o energii z obnoviteľných zdrojov v odvetví dopravy ani požiadavky na udržateľnosť palív z obnoviteľných zdrojov, keďže politika v oblasti palív je v Lichtenštajnsku regulovaná vzhľadom na jeho regionálnu úniu so Švajčiarskom. Lichtenštajnsku by preto mala byť udelená dočasná výnimka, keďže v rámci danej regionálnej únie sa uplatňuje systém na zvýšenie využívania biopalív vychádzajúci z mechanizmu kompenzácie CO_2 s cieľom 23 %, ktorý sa uplatňuje od roku 2024. Výnimka by sa mala uplatňovať len dovtedy, kým sa do Dohody o EHP nezačlení smernica (EÚ) 2018/2001 zmenená smernicou (EÚ) 2023/2413.

(11) Príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(12) Pozícia Únie v Spoločnom výbore EHP by preto mala vychádzať z pripojeného návrhu rozhodnutia,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP k navrhovanej zmene prílohy IV (Energetika) k Dohode o EHP, je založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka